

EKONOMSKI *leksikon*

LEKSIKOGRAFSKI ZAVOD »MIROSLAV KRLEŽA«

GLAVNI RAVNATELJ
Dalibor Brozović

RAVNATELJ
Vladimir Pezo

MASMEDIA

DIREKTOR
Stjepan Andrašić

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb
UDK 33(031)

EKONOMSKI leksikon / [glavni urednik Zvonimir Baletić].
– [1. izd.]. – Zagreb : Leksikografski zavod »Miroslav Krleža« :
Masmedia, 1995. – XII, 1024 str. ; 24 cm

ISBN 953-6036-61-4

1. Baletić, Zvonimir

951122065

PRVO IZDANJE

SVA PRAVA PRIDRŽAVA
COPYRIGHT BY

LEKSIKOGRAFSKI ZAVOD »MIROSLAV KRLEŽA«, Zagreb
i
MASMEDIA, Zagreb

Slog i prijelom
Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«

Tisak i uvez
DELO – TISKARNA, Ljubljana

EKONOMSKI LEKSIKON

ZAGREB MCMXCV
LEKSIKOGRAFSKI ZAVOD »MIROSLAV KRLEŽA«
i
MASMEDIA

EKONOMSKI LEKSIKON

GLAVNI UREDNIK

Zvonimir Baletić

POMOĆNIK GLAVNOG UREDNIKA

Slaven Ravlić

TAJNIK IZDANJA

Bernarda Košutić

UREDNICI STRUKA

Mate Babić, Adolf Dragičević, Pero Jurković,

Gorazd Nikić, Katarina Ott, Đorđe Pribičević,

Vladimir Stipetić, Stjepan Tadijančević

KORICE

Ivan Kljaković Gašpić

LEKSIKOGRAFSKI ODJEL

Igor Gostl

ADMINISTRATIVNI TAJNIK

Vesna Mervar

STRUČNO-REDAKCIJSKI ODJEL

Zvonimir Jakobović

LEKTURA I TEHNIČKA LEKTURA

Mirjana Mrakužić, Žarko Antić Antić, Zdenka Ožić, Nevenka Videk,
Dijana Vlatković

GRAFIČKI UREDNIK

Slavko Brnčić

RAČUNALNA OBRADA TEKSTA

Semir Resimović, Mirela Richter (prijelom),
Goran Jarčov, Suzana Koren, Zdravko Pondelak,
Silvija Martinović, Milovan Kavšek

KOREKTORI

Ljerka Mlinar, Jadranka Bušić Pešorda, Tatjana Dobričević, Maja Karšaj,
Olinka Knežević Sandev, Anica Skorin, Dubravka Šalić, Olgica Zidanić

GRAFIČKO-TEHNIČKI ODSJEK

Vladimir Mesić

PREDGOVOR

Ekonomski leksikon Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža« i nakladnika Masmedije, koji predajemo javnosti, sadrži 7202 natuknice, a namijenjen je kao podsjetnik ekonomistima, gospodarstvenicima, pravnicima, novinarima, profesorima i studentima ekonomskih fakulteta i škola te kao savjetnik svima onima koji se u svojem profesionalnom radu susreću s gospodarskim problemima. Svi će oni u ovom *Leksikonu* naći kratku, jasnu, aktualnu i pouzdanu informaciju o gospodarskim pojmovima i pojavama, o važnijim gospodarskim institucijama, te o osobama koje su dale zapažene doprinose razvitku ekonomske znanosti u svijetu.

Leksikon je priručnik koji sadrži provjereno i standardizirano znanje, što pretpostavlja da je i područje na koje se odnosi znanstveno obrađeno te da postoje cjelovite i sređene spoznaje o pojavama i procesima koje obuhvaća. Općenito, stanje ekonomskih znanosti udovoljava ovom zahtjevu. Međutim, suvremeni gospodarski život izložen je i brzim i neočekivanim promjenama, čijih uzroka i međuovisnosti nismo dokraja svjesni. To vrijedi i za našu sredinu, koja se, uz utjecaj globalnih promjena u svijetu, nalazi u procesu promjene gospodarskog i političkog sustava, te oslobađanja od prije nametnutih ideoloških shema i vrednovanja. Vraćanje hrvatskoga gospodarskog života u okvire tržišnoga gospodarstva i usvajanje općih postignuća moderne ekonomske znanosti implicira ne samo institucionalnu nego i temeljitu pojmovnu i terminološku obnovu.

U koncipiranju *Ekonomskog leksikona* slijedili smo uzore i praksu sredina s razvijenim institucijama i pojmovnim aparatom tržišnoga gospodarstva. Pri tome nismo gubili iz vida dinamiku naših sadašnjih i budućih potreba, kao ni specifične sadržaje i različite razine znanja i razumijevanja gospodarskih pojava i odnosa u našoj sredini. Stoga smo, među ostalim, uvrstili i neke pojmove i nazive iz hrvatske gospodarske povijesti kao i starije hrvatske ekonomske pisce.

Kako se u posljednjim desetljećima primjena ekonomske znanosti i istraživanja širila izvan tradicionalne sfere gospodarstva, pojam ekonomskoga dobivao je sve šire značenje, a granice između ekonomskih disciplina sve su neodređenije. Stvaraju se i novi pojmovi, a stari dobivaju nova značenja; pojmovi iz drugih znanosti sve više ulaze u ekonomiju. Time se postavlja i osjetljivo pitanje kriterija izbora relevantnih pojmova za ekonomski leksikon kao što je ovaj. Mi smo slijedili suvremeni razvitak gledanja na ekonomiju, naglašavajući unutarnju povezanost ekonomskih pojava, bez obzira na to u kojim se posebnim disciplinama one uže stručno obrađuju. U svojem izboru nismo ograničili na standardne ekonomske pojmove, nego smo uvrstili i temeljne pojmove iz specijaliziranih područja (*financije, menadžment, računovodstvo, informatika, osiguranje, prometne znanosti i sl.*), ali samo one u kojima je ekonomski sadržaj bitan.

Ekonomski leksikon je opsežno djelo, kolektivni rad 108 autora tekstova i urednika pojedinih struka. Njima valja odati posebnu zahvalnost na naporu da kompetentno, kratko i jasno obrade pojmove iz svojih područja i time ovaj *Leksikon* učine praktičnim i pouzdanim. Prostorno ograničenje i standardna prezentacija tekstova zahtijevali su katkad i znatne uredničke zahvate što, nadamo se, nije štetilo informacijskoj funkciji članaka. Davali smo prednost hrvatskom nazivlju, ali smo ostavljali i udomaćene tuđice koje su u svakodnevnoj uporabi.

Posebnu zahvalnost i priznanje valja odati i prof. dr. Marijanu Hanžekoviću, koji je pokrenuo i obavio početne pripreme za izradu *Ekonomskog leksikona*, ali ga je smrt spriječila da dovrši započeto. Nama koji smo nastavili posao, kriteriji, erudicija i praktičan pristup prof. Hanžekovića bili su trajna pomoć.

Želim zahvaliti Uredništvu, stručnim i tehničkim suradnicima iz Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža« i Masmedije na predanom i ustrajnom radu, koji je suradnju na izradi *Ekonomskog leksikona* učinio uspješnom i ugodnom.

Glavni urednik